

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33813
Nom	Desenvolupament local sostenible
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient	Facultat de Geografia i Història	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient	635 - Desenvolupament Local Sostenible	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ESPARCIA PEREZ, JAVIER	195 - Geografia
HERRAIZ LIZAN, CRISTINA	195 - Geografia

RESUM

L'assignatura de Desenvolupament Local Sostenible n'és una d'optativa de 6 crèdits, què forma part del mòdul d'Ordenació del Territori (de 24 crèdits), dintre l'itinerari d'Intensificació en Planificació i Medi Ambient, del Títol de Grau de Geografia i Medi Ambient, i que es cursa al quart curs. Per tant el seu enfocament es troba necessàriament vinculat a la política d'ordenació del territori o, des d'una perspectiva més ampla i integradora, de planificació i gestió del desenvolupament territorial sostenible, econòmic però també social i medi-ambiental de forma integrada.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha

COMPETÈNCIES

1318 - Grau de Geografia i Medi Ambient

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització, planificació, gestió i avaluació.
- Comunicació oral i escrita en la llengua pròpia i coneixement d'una llengua estrangera.
- Resolució de problemes i presa de decisions. Disseny i gestió de projectes.
- Capacitat de treball individual.
- Capacitat de treball en equips de caràcter interdisciplinari.
- Compromís amb valors d'igualtat de gènere, interculturalitat, igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, cultura de la pau i valors democràtics, i solidaritat.
- Aprenentatge autònom, creativitat, capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor. Capacitat de resoldre situacions imprevistes.
- Motivació per la qualitat en el treball, responsabilitat, honestat intel·lectual.
- Habilitats d'investigació.
- Capacitat de comunicar-se de manera efectiva amb no experts en el tema.
- Ordenació del territori.
- Metodologia i treball de camp.
- Tècniques d'informació geogràfica com a instrument de coneixement i interpretació del territori i del medi ambient.
- Dimensions temporal i espacial en l'explicació dels processos socials i territorials i mediambientals.
- Relació i síntesi de la informació territorial transversal.
- Programes de desenvolupament rural i urbà, amb garantia de sostenibilitat mediambiental.
- Adquirir els coneixements bàsics per a l'anàlisi i el diagnòstic de les polítiques públiques relacionades amb els aspectes geogràfics del medi ambient.
- Adquirir les tècniques bàsiques per al treball de camp en geografia i de manera singular la lectura i interpretació geogràfica del paisatge.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Un cop superada l'assignatura, l'estudiant:

- Coneixerà els diferents enfocaments i conceptes teòrics relacionats amb el model de desenvolupament local sostenible
- Serà capaç d'aplicar els mètodes de diagnòstic, planificació i seguiment i avaluació necessaris per a la implementació d'una estratègia de desenvolupament local sostenible
- Coneixerà i podrà avaluar críticament els instruments relacionats amb les polítiques de desenvolupament local existents a diferents escales territorials.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Precedents i reformulació del desenvolupament local sostenible

- 1.1. L'evolució del concepte de desenvolupament i les arrels del desenvolupament local
- 1.2. Bases i conceptes teòrics del desenvolupament local
- 1.3. Temes oberts i perspectives crítiques

2. Elements i tècniques de diagnosi per al desenvolupament local

- 2.1. La planificació del desenvolupament local
- 2.2. Elements del diagnòstic
- 2.3. Tècniques de diagnòstic

3. Instruments i ferramentes per al desenvolupament local sostenible

- 3.1. Agents i estructures per al desenvolupament local: Agències, Pactes Territorials per l'Ocupació, grups d'acció local, Agendes 21 Locals.
- 3.2. Estratègies i components de les polítiques de desenvolupament local sostenible
- 3.3. Les polítiques de desenvolupament local sostenible a la Comunitat Valenciana, Espanya, Europa i Iberoamèrica.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	16,00	0
Elaboració de treballs individuals	16,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	6,00	0
Preparació de classes de teoria	6,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	6,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura contempla el desenvolupament tant d'activitats no presencials (60%) com presencials (40% de la dedicació, equivalents a 60 hores). En aquestes segones s'inclouen:

Classe magistral o teòrica participativa: 30 hores

Pràctiques presencials: 18 horas

Activitats complementàries, visites de camp i tutories personalitzades: 12 hores

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació combinarà les valoracions dels treballs dirigits (inclosos exercicis i practiques del curs) i els resultats d'activitats complementàries (incloent conferències, proves escrites o examens, entre d'altres).

El model d'avaluació s'ajustarà als següents percentatges:

- Examen: 50%
- Treballs i pràctiques dirigides: 30%
- Activitats complementàries: 20%

El sistema de qualificacions seguirà la Normativa de la Universitat de València, aprovada pel Consell de

Govern el dia 27 de gener de 2004. (D'acord amb els RR.DD. 1044/2003 y 1125/2003).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Noguera Tur, Joan (ed.) (2016): La visión territorial y sostenible del desarrollo local. Una perspectiva multidisciplinar. Universitat de Valencia, SEBRAE, Valencia. 2 vols.
- Pike, A.; Rodríguez-Pose, A. y Tomaney, J. (eds.) (2011): Desarrollo local y regional. Valencia: IIDL/PUV. Colección Desarrollo Territorial, 10.
- Blakely, E.J., y Leigh, N. L. (2010): Planning local Economic Development, Sage, London.

Complementàries

- Boisier, S. (2001): Desarrollo (local): ¿De qué estamos hablando?, en Madoery, O. y Vázquez Barquero, A. (eds.): Transformaciones globales, Instituciones y Políticas de desarrollo local, Ed. Homo Sapiens, Rosario.
- Camagni, R. (2004): Incertidumbre, capital social y desarrollo local: enseñanzas para una gobernabilidad sostenible del territorio, Investigaciones Regionales, n.2, p. 31-57
- Fernández Güell, J. M. (2000) : Planificación estratégica de ciudades, GG Proyecto y Gestión, Barcelona.
- Murga, M.A. (2006), Desarrollo Local y Agenda 21. Madrid, Pearson Educación.
- Vázquez Barquero, Política económica local, ed., Pirámide, Madrid.
- Vázquez Barquero, A. (1999): Desarrollo, redes e innovación. Lecciones sobre el desarrollo endógeno, Pirámide, Madrid.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

MODALITAT DE DOCÈNCIA SEMIPRESENCIAL

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Si ho permet l'aforament de les aules a partir de les normes sanitàries, les classes teòriques i pràctiques tindran una presencialitat del 100% (si no fora així, es reduiria la presencialitat). Les activitats complementàries (hora setmanal O, 15h. en total) podran ser presencials (eixides de camp, seminaris) o no presencials, i s'especificaren a principi de curs en l'Annex a la Guia Docent, com la resta de la planificació docent.

El volum de treball es distribueix de la següent manera:

- 1) Activitats presencials (40%, 60 hores)
 - a) Classe teòrica participativa: 30 hores.
 - b) Pràctiques presencials: 20 hores.
 - c) Activitats complementàries. 10 hores.
- 2) Activitats no presencials (60%, 90 hores)
 - a) Treball en grup: 25 h.
 - b) Preparació individual del treball grupal (inclosa l'exposició): 13 h.
 - c) Estudi i treball autònom: 20 h.
 - d) Lectures de material: 20 h.
 - e) Preparació d'activitats d'avaluació contínua i prova final: 12 h.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i activitats es desenvoluparan en la seua totalitat de forma no presencial. En eixe cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'Aula Virtual.

3. Metodologia docent

1) Classes de “teoria”: Seran classes d'anàlisi, debat i reflexió, altament participatives. Per a això els alumnes disposaran, amb antelació suficient, de a) materials de lectura (bé directament o bé enllaços a aquests, però gairebé sempre accessibles a través d'internet); b) guia de lectura i anàlisi, que consistirà, principalment, en una sèrie de qüestions clau sobre les quals girarà cadascuna de les sessions d'aula. La participació dels alumnes serà fonamental, atès que formarà part de l'avaluació contínua. Preferentment les classes tindran lloc a través de la BBC, de manera síncrona.

2) Pràctiques: Els alumnes s'organitzaran en grups reduïts, que s'hauran de mantenir al llarg de tot el curs. Durant les pràctiques s'anirà avançant en el disseny i elaboració d'un Pla de Desenvolupament Local Sostenible (PDLS) d'una unitat territorial concret (normalment, un municipi). Les unitats territorials seran diferents per a cadascun dels grups de treball. Per a la seva elaboració comptaran amb el suport del professorat, així com de l'Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local d'aquesta unitat d'anàlisi. Serà també, per tant, un treball continu que tindrà una valoració global. La seva exposició serà obligatòria.

3) Activitats complementàries: S'organitzaran seminaris amb AEDL i responsables en estructures de suport als AEDL (Diputació de València) en els quals s'analitzaran casos pràctics de desenvolupament local sostenible. Aquests seminaris estaran vinculats estretament amb la realització del PDLS per part de cada grup d'alumnes.

4) Tutories. Es manté la via habitual de tutories virtuals. Igualment, hi haurà un horari de tutories "presencials" dels dos professors de l'assignatura, que es faran de manera virtual (preferentment a través de la BBC). Es podran organitzar sessions de tutoria grupal per a fer un seguiment més estret dels PDLS.

5) Fòrum: es mantindrà obert un fòrum per a totes les qüestions relacionades amb l'assignatura. S'estimularà la participació especialment en dos àmbits, el referit a l'elaboració del PDLS i el referit als diferents temes d'anàlisi i debat que es vagin introduint.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i tutories es desenvoluparan en la seua totalitat de forma no presencial. En eixe cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'Aula Virtual.

4. Avaluació

Si en les dates marcades per a l'examen final presencial al calendari oficial les instal·lacions de la Universitat estigueren tancades, l'examen presencial serà substituït per una prova a realitzar online.

Es canvien els criteris d'avaluació fixats a la guia docent. Es plantegen els següents criteris d'avaluació i metodologia.

1. Treball de pràctiques. Els alumnes elaboraran, en grups reduïts, un treball aplicat consistent en una proposta de pla de desenvolupament local sostenible (PDLS) en un territori determinat, normalment d'escala municipal. Comptarà, per a això, amb l'assessorament del professorat de l'assignatura i de l'Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local (AEDL) del municipi o entitat en qüestió. La qualificació global suposarà un 30% del total de l'assignatura. Una part de la qualificació derivarà de la valoració dels

lliuraments parcials durant el curs, una altra del conjunt del treball, i una altra de l'exposició a l'aula, en presència dels companys, els professors de l'assignatura i, en el seu cas, el ADEL. El PDLS tindrà caràcter “recuperable”, no vaig agafar els lliuraments parcials conduents al PDLS, que seran “no recuperables”.

2. Activitats complementàries. Consistiran en seminaris amb la participació de AEDL, que exposaran casos pràctics de desenvolupament local sostenible, i responsables dels serveis de suport als AEDL de la Diputació de València. Aquests seminaris estaran vinculats estretament amb la realització del treball de DLS grupal. Les activitats complementàries tindran una valoració que suposarà el 10% del total de l'assignatura. Aquesta qualificació té el caràcter de “no recuperable”.

3. Avaluació contínua: Lectures, anàlisis i debats. Aquests es plantejaran al llarg del curs com a base de la metodologia docent de les classes de “teoria”. S'utilitzarà divers, tant el que pugui posar-se a la disposició dels alumnes a l'Aula Virtual com una altra documentació que els propis alumnes puguin detectar i plantejar per a la seva anàlisi en classe. El treball de lectura, anàlisi i debats per part dels alumnes formarà part de l'avaluació contínua, i suposarà un 30% de la qualificació final. L'avaluació contínua té el caràcter de “no recuperable”. Part d'aquesta avaluació contínua podrà derivar de la participació dels alumnes en el fòrum.

4. Prova escrita: es durà a terme una prova escrita, consistent principalment en l'anàlisi de supòsits pràctics. La seva valoració suposarà un 30% de la qualificació final de l'assignatura, i té caràcter recuperable.

En cadascun dels quatre components de l'avaluació (treball aplicat, activitats complementàries, avaluació contínua i prova escrita s'haurà d'obtenir una qualificació mínima de 4 sobre 10).

5. Referències bibliogràfiques

Es manté la bibliografia recomanada a la Guia Docent. En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible l'accés a la bibliografia recomanada, aquesta es substituirà per materials accessibles online.